

Bijlage 2 Stedelijk gebied **Energielandschap Zwolle**

Energielandschap

Zwolle heeft ruim 125.000 inwoners en een oppervlak van 111,33 km².

De stad wil uiterlijk in 2050 energieneutraal zijn. Voor 2025 is het tussendoel om de CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990 met 25% teruggebracht te hebben en 25% van de totale energievraag op duurzame wijze op te wekken. Op dit moment wekt Zwolle ongeveer 7% van de totale energie die verbruikt wordt duurzaam op.

De gemeente ziet de energietransitie als een kans om samen met de stad de economie, de sociale infrastructuur en de waardevolle omgeving van Zwolle te versterken. De ambities en aanpak voor de energietransitie zijn te vinden in het [Ambitiedocument Energietransitie](#) en op www.zwolle.nl/energie.

Een van de sporen in de Zwolse aanpak is het mogelijk maken van grootschalige opwekking van duurzame energie. Om initiatieven voor grote energieprojecten te kunnen afwegen hebben we een [Zwolse Energiegids](#) gemaakt. In de gids is in kaart gebracht waar de kansrijke plekken zijn voor grootschalige opwekking van stroom uit zon, wind en waterkracht en aardwarmte en ook waar het niet kan.

Ontwikkeling Zwolle

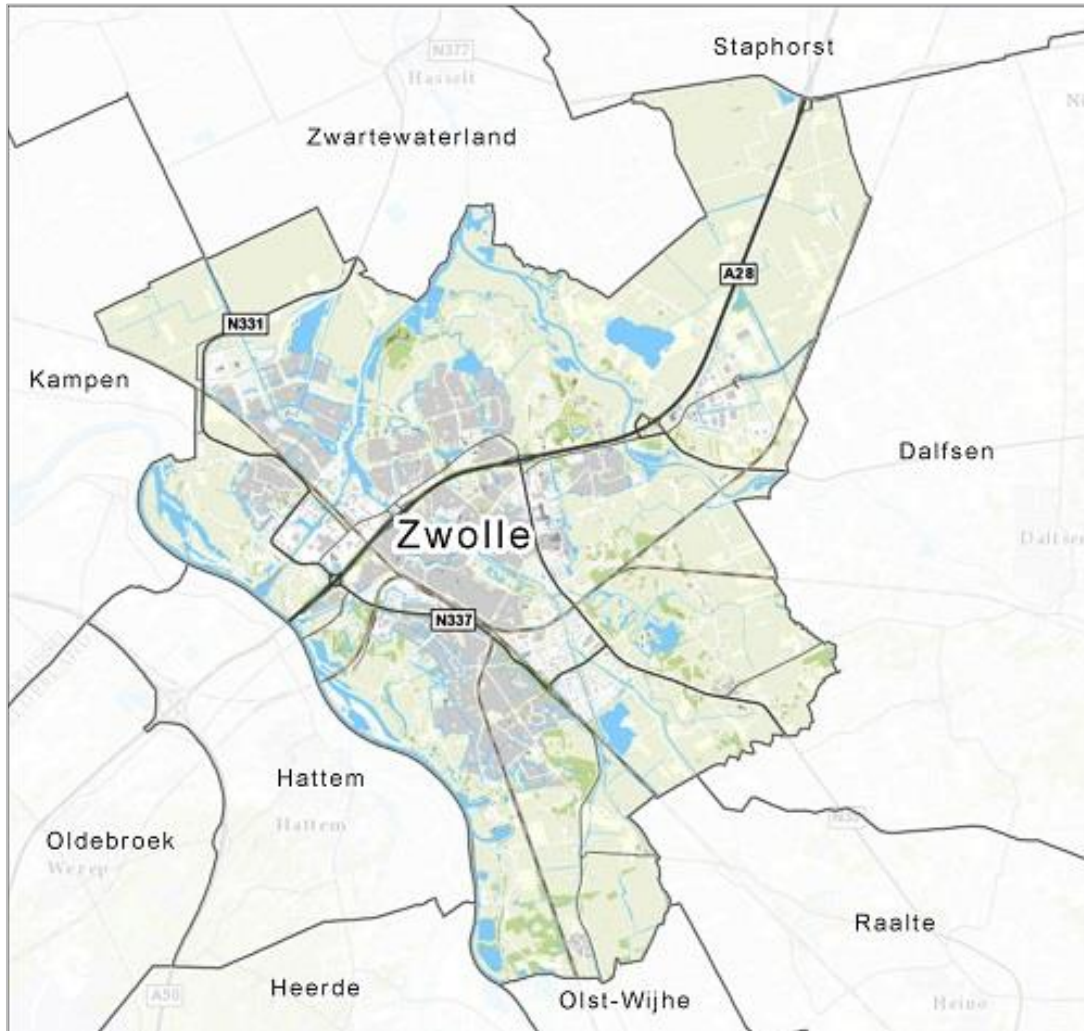
Waar andere regio's in het noorden en oosten van het land te maken hebben met krimp, mag Zwolle zich verheugen in een groei van de bevolking. Die zal zich volgens de voorspellingen van het CBS zeker tot 2040 voortzetten. De stad zal de komende vijftien jaar doorgroeien naar een inwonertal van ca. 142.000. Dat is een groei van 13% in personen en 18% in het aantal huishoudens. Er zal de komende jaren dan ook fors bijgebouwd moeten worden: tot 2027 gemiddeld 600 woningen per jaar, bij voorkeur in bestaand stedelijk gebied.

De vraag is niet óf de stad blijft groeien, maar hóe. Zwolle wil graag ruimte bieden aan de groeiende bevolkingspopulatie en de groei van de bedrijvigheid, maar koestert ook de karaktertrekken die bijdragen aan de populariteit van de stad; de kleinschaligheid, de verbondenheid in wijken en het goed geconserveerde historische erfgoed. Zwolle wil zeker een 'sprong in stedelijkheid' maken en vooral de groei benutten om de kwaliteit van de stad te vergroten.

Duurzame groei

Zo moet de groei van de stad allereerst duurzaam zijn. Daarom wordt er fors ingestoken op thema's als klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie. Op het gebied van klimaatadaptatie – de stad inrichten op de gevolgen van de klimaatverandering, van hoog water tot hittegolven en zware hoosbuien – mag Zwolle zich al jaren koploper noemen. Het gemeentebestuur stelde Zwolle daarom onlangs kandidaat voor de vestiging van een nieuw, internationaal klimaatcentrum van de VN (het Global Center of Excellence on Climate Adaptation).

Ook op het gebied van zonne-energie is Zwolle een van de koplopers. De stad is uitgeroepen tot Solar City 2016 en bij de laatste aanvraagronde voor de landelijke subsidieregeling voor duurzame energie (SDE) telde Zwolle het grootste volume aan aanvragen voor zonnestroom.

Human Capital

Een andere strategische opgave voor het 'Zwolle van Morgen' is het versterken van de arbeidsmarkt (Human Capital) om een tweedeling tussen hoogopgeleide kenniswerkers en lager opgeleide vakwerkers te voorkomen. Op onder andere drie 'topwerklocaties' in de stad wordt de verbinding gezocht met onderwijs en bedrijfsleven om nieuwe werkgelegenheid, verbeterde opleidingen en nieuwe vormen van arbeid te realiseren.

Sociale agenda

Er is een duidelijk bewustzijn dat de groei van de stad niet iedere Zwollenaar vanzelfsprekend ten goede komt. Daarom wordt in de strategische agenda van de stad ook veel aandacht geschonken aan thema's als armoedebestrijding, de aanpak van laaggeletterdheid, de zorg voor senioren die langer thuis (willen) blijven wonen, de voorkoming van maatschappelijke tweedeling en het op peil houden van de lokale zorg—en welzijnsvoorzieningen.

Samenwerking

Wij beseffen dat een succesvolle doorontwikkeling van de stad alleen mogelijk is wanneer vruchtbare samenwerking ontstaat tussen alle betrokken partijen in de stad: van ondernemers en opleidingen tot zorginstellingen, corporatie en individuele burgers. De stad weet zich hierin gesterkt door een lange traditie van samenwerking, ondernemersgeest en onderling vertrouwen. Een traditie die teruggaat tot de tijd dat de stad onderdeel was van het internationale Hanzeverbond en die indirect tot op de dag van vandaag bijdraagt aan de mentaliteit en het succes van Zwolle.

Energietransitie

Zwolle hanteert bij de transitie de volgende uitgangspunten: we hebben alle duurzame energiebronnen nodig, wat we lokaal kunnen doen, doen we lokaal, we stimuleren bij voorkeur oplossingen met sociaal economische meerwaarde en tot slot, er is ruimte voor experiment en innovatie.

Prijsvraag

Deelnemers aan de prijsvraag worden uitgenodigd om mee te denken over het energielandschap van de toekomst dat past bij Zwolle én bijdraagt aan onze ambities voor de energietransitie. Het energielandschap is logisch verbonden met andere opgaven in het stedelijk en landelijk gebied van Zwolle, zoals verstedelijking, de ontwikkeling van topwerklocaties en klimaatadaptatie. Dat betekent dat niet alleen rekening wordt gehouden met de gebiedskenmerken en de ligging van Zwolle in de IJsselVechtdelta, maar ook met andere ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de woningbouwopgave, economische opgave, mobiliteitsvraagstukken etc.

Specifieke vraagstukken in het licht van de prijsvraag zijn de transformatie van bestaande bouw naar energieneutrale gebouwen, opslag en transport van energie, grootschalige opwek en mobiliteit.

Achtergrondinformatie

Meer informatie over de ruimtelijke ontwikkeling van Zwolle is te vinden in: het [Structuurplan 2020](#) de [Visie buitengebied Zwolle](#), en de [Omgevingsvisie voor Zwolle](#) (in ontwikkeling).

Andere relevante documenten:

[Omgevingsvisie provincie Overijssel \(externe link\)](#)

[Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte van het rijk \(externe link\)](#)

[Nationale Omgevingsvisie \(in voorbereiding\) \(externe link\)](#) en [De opgaven voor de Nationale Omgevingsvisie \(externe link\)](#)